

Miljøministeriet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Att.: Miljøminister Magnus Heunicke

Græsted d. 10. april 2025

Kære Magnus Heunicke,

Opfordring til at betragte PFAS-problematikken i et nyt perspektiv, styrke indsatsen for at standse udledninger til miljøet samt akut beskytte borgere fra områder med store PFAS-forureninger.

Siden min sidste henvendelse d. 4. august 2024 og efter års ensidigt fokus på virksomheden Accoat og forureningen i Kvistgård er jeg påbegyndt en undersøgelse af den generelle PFAS-forurening i Danmark og de tiltag, som myndighederne har iværksat¹. Jeg er dybt bekymret over situationen. Hvis vi ikke sætter ind hurtigst muligt, vil vi efterlade en uoverskuelig helbredsmæssig regning til de kommende generationer.

Vi må bevæge os videre fra overskrifter som "Mængden af skadelige PFAS-stoffer i vores blod er styrtdykket" og "to af de mest kendte og sundhedsskadelige PFAS-forbindelser i danskernes blod er mere end ti gange lavere end for 20 år siden"². Selvom disse overskrifter giver anledning til at tro, at vi har styr på situationen, så er de to PFAS-forbindelser (PFOS og PFOA), der nævnes i artiklen, de eneste, der pt. er reguleret. Og disse reguleringer har kun en reel effekt, hvis de ikke bliver erstattet af nye skadelige PFAS-forbindelser.

Vi ved, at der findes ca. 16.000 forskellige PFAS-forbindelser, og vi har hidtil kun viden om 35 af dem. Vi måler efter og fastsætter grænseværdier for, hvor meget PFAS vi tillader i jord, vand, blod og fødevarer ud fra en viden om kun to promille af PFAS-forbindelserne. Det er klart, at vi kun kan regulere ud fra den data, som vi kender, og at den tidligere indsats mod PFAS var tilrettelagt med et fokus på de forbindelser, som man antog udgjorde den største fare eller forekomst som i tilfældet med PFAS 4, PFAS 12, PFAS 22 eller PFAS 35. Men nye analysemetoder, der måler den samlede mængde PFAS, understreger behovet for en ny og anderledes indsats.

Nye analyser af PFAS-indholdet i fugleæg viser, at de PFAS-forbindelser, som vi normalt tester for, kun udgør 5% af den totale mængde PFAS. Vi ved ikke, hvor skadelige de resterende 95% er, men eksperter på området finder intet grundlag for at tro, at de er mindre skadelige end dem, som vi

¹ Brev fra den 4. august 2024 vedrørende virksomheden Accoat

² <https://www.altinget.dk/artikel/maengden-af-skadelige-pfas-stoffer-i-danskernes-blod-er-styrtdykket>

allerede kender. Den nye viden bør foranledige en grundlæggende revurdering af vores tilgang til PFAS, hvor vi også sætter nye grænseværdier og øger indsatsen mod PFAS-forureninger.

Oplysninger om alvoren ved PFAS skal være tydeligere og afspejle den nyeste forskning på området. Udtalelser fra Sundhedsstyrelsen vidner om en manglende dialog med fagfolk på området. De sundhedsrisici som Sundhedsstyrelsen nævner *kan* være forbundet til PFAS, er *færre antistoffer i blodet efter vaccination, øget risiko for nyrekræft hos voksne, let forhøjelse af kolesterol og let nedsat fødselsvægt*. Selvom det er positivt, at Sundhedsstyrelsen nævner en række alvorlige sundhedsrisici, som eksperter og myndigheder i andre lande har koblet til eksponering for PFAS, negligerer myndighederne samtidig alvoren ved dette, når Sundhedsstyrelsen oplyser, at *der ikke er noget, der tyder på, at PFAS forøger den enkeltes sygdomsrisici væsentligt*³. Derudover nævner Sundhedsstyrelsen ikke en række veldokumenterede risici, f.eks. at PFOA er kræftfremkaldende.

PFAS-udledning i Danmark

Vi vil fremadrettet blive eksponeret for større og større mængder PFAS, da disse kemikalier ikke nedbrydes som andre stoffer - deraf navnet *evighedskemikalier*. Derfor vil den PFAS-forurening, der finder sted nu og fremadrettet resultere i langt større mængder PFAS i blodet på de kommende generationer. Selvom PFAS-forurening også bør bekæmpes på et internationalt plan, bør vi til en start sætte ind mod den PFAS-udledning, der forekommer på et nationalt plan. Danmark bidrager også til forureningen af PFAS i en væsentlig grad.

Miljøministeriets rapport fra september 2024 konkluderer, at det ikke har været muligt at estimere PFAS-koncentrationer i de undersøgte matricer - enten grundet meget lave fundhyppigheder eller for få datapunkter⁴. For en ikke-fagkyndig kan rapportens konklusion fejlagtigt fremstå som et tegn på, at der ikke er grund til bekymring, mens fagfolk vil vurdere, at fraværet af data blot understreger, vores begrænset indsigt og at problemet ikke kan belyses tilstrækkeligt via den eksisterende litteratur alene.

På de følgende sider vil jeg give en række konkrete eksempler på forureningssager i Danmark. Hvert eksempel efterfølges af spørgsmål til Miljøministeriet med en forventning om reelle vurderinger over konkrete tal. Spørgsmålene illustrerer også, hvor vanskeligt det er at håndtere PFAS, når det først er endt i miljøet.

Bemærk at der i eksemplerne henvises til de gældende grænseværdier, selvom disse fremstår utilstrækkelige set i lyset af det mørketal, som er blevet tydeligt efter undersøgelsen af PFAS-indholdet i fugleæg.

³ https://www.sst.dk/da/Borger/Straaling_-miljoe-og-klima/Forurening-og-kemi/PFAS

⁴ Undersøgelse af diffus PFAS-forurening i hhv. jord, grundvand og overfladevand vha. litteratursøgning (Miljøministeriet)

Eksempler på PFAS-udledning og -sager i Danmark

1) Udledning af PFAS i form af afkast fra vores forbrændingsanlæg:

Når vi afleverer vores udtjente outdoor-tøj og vandafvisende sko, men også vores gulvtæpper, plastemballage, elektronikaffald og øvrige husholdningsaffald, bliver det brændt på landets forbrændingsanlæg. Ingen af disse anlæg når i forbrændingsprocessen en temperatur på de 1100 grader, som der kræves for at opnå en komplet destruktion af PFAS. Derfor sker der en PFAS-udledning i form af skorstensafkast, og det kan vi efterfølgende spore i luften og i hver en regndråbe.

- Kan ministeren give en vurdering af mængden af PFAS, der årligt udledes via vores forbrændingsanlæg?

2) Udledning af PFAS fra deponier/affaldsstationer/lossepladser:

Når regnvandet trænger igennem affaldet på vores lossepladser, kan vi måle på giftstoffer som PFAS i spildevandet. Via aktindsigt i danske deponier er vi her stødt på høje PFAS-målinger. Det fremgår, at den højeste måling er fra et deponi, hvor der i spildevandet er målt 254.000 ng/l (+ mørketal). Til sammenligning er grænseværdien for PFAS i badevand 40 ng/l. Spildevandet ledes i dette tilfælde til Skive Renseanlæg, hvor det bliver blandet med det øvrige spildevand og renses (men ikke for PFAS), før det ledes ud i Karup Å, der har forbindelse til Skive Fjord og Limfjorden.

- Kan ministeren give en vurdering af mængden af PFAS, der årligt udledes via vores aktive deponier?
- Kan ministeren give en vurdering af mængden af PFAS, der årligt udledes via fyldte/gamle deponier, der pt. ikke er taget målinger på?

3) Udledning af PFAS fra offentlige renseanlæg:

Miljøministeriet har anvist, at renseanlæggenes afløb skal analyseres for PFAS, og vi har søgt aktindsigt i disse analyser. Her er der påvist høje målinger mange steder i Danmark, hvor den højeste måling viser 18.000 ng/l (+ mørketal). I dette tilfælde udledes spildevandet i Furesøen. Som tidligere nævnt er grænseværdien for PFAS i badevand på 40 ng/l.

Der findes ingen målinger fra Nordkystens Renseanlæg, der håndterer spildevand fra det deponi, som Accoat benytter. Helsingør Kommune gør opmærksom på, at de ikke har pligt til at følge anvisningerne fra Miljøstyrelsen, og derfor heller ikke har pligt til at dele eventuelle målinger.

Forsyning Helsingør oplyser om, at det forurenede vand fra Accoats deponi blandes med områdets øvrige spildevand, hvorefter der kun måles 36 ng/l. (+ mørketal). Grænseværdien for PFAS i havvand er på 4,4 ng/l.

Jeg er bekymret for om udledningerne fra vores renseanlæg, forurener de danske farvande i et omfang, hvor vi på sigt ikke kan spise dansk fangede fisk og ej heller kan anvende biprodukter som fiskemel til at fodre vores dyrehold, jævnfør eksemplet med de økologiske æg med høje PFAS værdier.

- Kan ministeren give en vurdering af mængden af PFAS, der årligt udledes via vores renseanlæg?
- Kan ministeren vurdere, om PFAS-udledningen fra vores renseanlæg forurener de danske farvande i en sådan grad, at der er sundhedsrisici ved at spise fisk og biprodukter?
- Kan ministeren informere om navnene på de renseanlæg, der ikke indberetter deres målinger?

4) Udledning af PFAS i form af slam fra vores renseanlæg:

Når spildevandet passerer vores renseanlæg, efterlader det en betydelig mængde PFAS i det slam, der typisk anvendes til gødning af vores marker. I lande som USA, Tyskland og Holland ser vi en øget indsats for at forhindre PFAS-forurening via slam. Via aktindsigt ser vi værdier på op til 79,4 µg/kg ts (+ mørketal), hvilket er 8 gange over den gældende grænseværdi for jord. Hertil følger risikoen for en forurening af grundvandet. Den eneste effektive måde at fjerne PFAS i slam er ved pyrolyse, hvor gasserne brændes af ved mindst 1100 grader.

- Kan ministeren give en vurdering af mængden af PFAS, der årligt udledes via slam?
- Kan ministeren give en vurdering af mængden af PFAS-holdigt slam, der anvendes som gødning på vores marker, samt et estimat på mængden af PFAS-holdigt slam, der historisk er blevet anvendt?
- Kan ministeren oplyse om, hvor mange kommuner, der aktivt fjerner PFAS fra deres slam (via pyrolyse)?

5) Udledning af PFAS via spildevand fra industrivirksomheder (med tilladelse fra Miljøstyrelsen)

Der er en række virksomheder, der har særlige udledningstilladelser uden om vores renseanlæg. Der er pt. særlige tilladelser til 147 virksomheder, herunder Cheminova og Novo Nordisk, Arla, Danish Crown, Topsoe, Alfa Laval m.fl. Kun 19 af disse virksomheder måler for PFAS i deres afløb.

Den højeste måling ses hos Cheminova med 1.200.000 ng/l (+ mørketal). Hertil har virksomheden DuPont Nutrition Biosciences ApS i Grindsted tilladelse til at udlede spildevand uden krav om, at de måler for eventuelle PFAS-koncentrationer.

- Kan ministeren give en vurdering af mængden af PFAS, der årligt udledes af private virksomheder efter aftale med Miljøstyrelsen?

6) Udledning af PFAS via spildevand fra industrivirksomheder med kommunale tilladelser

Aktindsigt viser, at 88 industrivirksomheder via kommunal aftale har tilladelse til at udlede spildevand, men aktindsigten viser ingen målinger efter PFAS-koncentrationer i spildevandet. Det er kunne være relevant at undersøge for PFAS i afløb knyttet til følgende virksomheder: Nordic Waste, Struer Havn, Danish Agro, DLG, RGS Nordic A/S, RGS90 A/S, Risøs Losseplads, Roskilde Lufthavn og Stena Jern og Metal A/S.

- Kan ministeren give en vurdering af mængder af PFAS, der årligt udledes via private virksomheder efter aftale med kommunerne?

7) Udledning af PFAS via sprøjtemidler.

Det er fornyeligt blevet konstateret, at landbrugets anvendelse af sprøjtemidler - også betegnet svampebekæmpelsesmidler eller nervegifte (afhængigt af hvilket tilhørsforhold man har til industrien) - forårsager en forurening af vores vandmiljø med TFA. Forbruget af PFAS pesticiderne er stærkt stigende og anvendes især ved dyrkning af kartofler.

- Kan ministeren give en vurdering af mængder af PFAS, der årligt udledes via landbrugets sprøjtemidler?
- Kan ministeren give en vurdering af, hvilke danske virksomheder fremstiller hovedparten af disse sprøjtemidler, og hvilke mængder anvendes på dansk jord, og hvor meget eksporteres?

Den nationale PFAS-handlingsplan

Den nationale PFAS-handlingsplan som *skal danne grundlag for at afværge, inddæmme og oprense PFAS-forurening* løber frem til og med 2027 og er den første fase i indsatsen mod PFAS⁵. Efter 2027 skal der tages stilling til fremadrettede indsatser mod PFAS-forurening, men det er bemærkelsesværdigt, at der ikke fremgår en konkret indsats rettet mod den igangværende PFAS-

⁵ <https://mst.dk/nyheder/2025/januar/danmark-faar-et-pfas-center>

udledning.. En Videnstaskforce og et PFAS-center vil uden tvivl bidrage med vigtig kortlægning og forskning, men disse instanser adresserer ikke den akutte udfordring - den fortsatte forurening.

Korsør-sagen er et eksempel på, at vi bør adressere disse akutte udfordringer, og også hvor afgørende det er, at vi kanalisere den tilgængelige viden til de rette myndigheder. I Korsør-sagen kunne det være undgået, at medlemmerne af Korsør Kogræsser og Naturplejeforening var blevet udsat for yderligere 5 års forgiftning med PFAS-forurenede kød, hvis Miljøstyrelsen havde fulgt op på rapporten "*Spredning og sammensætning i grundvand ved PFAS-forureninger*" fra 2016 og implementeret dens viden og anbefalinger.

Vi ved nok til at handle, og vi bør handle nu. Vi har stadig en reel mulighed for at begrænse forureningen, så vi ikke efterlader de fremtidige generationer med uoverskuelige sundhedsmæssige og miljømæssige udfordringer. Det er et skridt i den rigtige retning, når vi forbyder PFAS i tøj og sko, men et langt større ambitionsniveau er nødvendigt, hvor vi sætter ind mod den igangværende forurening.

På de følgende sider fremgår en række nyttige tiltag (i prioriteret rækkefølge), der bør igangsættes hurtigst muligt og før Miljøministeriets nye handlingsplan i 2028.

Tiltag mod den igangværende PFAS-forurening

1) Afskærmning for yderligere eksponering af PFAS, hvor vi kender til PFAS-forureninger

Myndighederne bør omgående igangsætte undersøgelser af den totale organisk-bundne fluor i miljøet. Der bør lukkes for drikkevand i områder, hvor der påvises høje værdier og badning i områder, hvor der er påvist høje PFAS-koncentrationer bør frarådes, indtil der er foretaget yderligere analyser af vandkvaliteten (PFAS 35 samt den totale mængde PFAS)

I tilfældet med Furesøen ser vi, at der bliver målt 35 ng/l i vandet, og at grænseværdien for PFAS-indhold i badevand er på 40 ng/l. Med et mørketal in mente må vi formode, at der er en sundhedsrisiko, når børn bader i Furesøen.

2) Ansvar over for borgere, der (allerede) har været udsat for PFAS-forgiftning og evt. oplever sygdom

Borgere, der har en begrundet mistanke om PFAS-forgiftning bør have ret til at få foretaget en blodprøve (PFAS-analyse). Dette er med tanke på, at det er myndighedernes manglende agtpågivenhed og overbærende miljøtilladelser til industrien, der forårsager de fleste PFAS-forgiftninger. Selvom det er vanskeligt at bevise, at PFAS har forårsaget et konkret sygdomsforløb, bør de tilgodeses, da det ikke kan afvises, at PFAS er årsagen.

Borgere, der har en begrundet mistanke om, at deres matrikler er blevet forurenede, skal kunne kræve en forureningsundersøgelse og kompensation, hvis der konstateres PFAS-forurening.

3) Lokalisering af de største udledninger

Myndighederne bør udstede et påbud til samtlige renseanlæg, deponier og virksomheder med afløb til sø, å eller hav om at foretage målinger for PFAS 35 samt PFAS total. Mens vi afventer disse målinger, benytter vi det tilgængelige materiale til at kortlægge, hvor vi har høje målinger via deponier, rensningsanlæg og slam samt de få målinger af spildevand fra industrivirksomheder.

4) Opsporing af forureningskilder via eksisterende data

Data fra test af spildevand og afløb er et nyttigt værktøj til opsporing af forureningskilder, hvor analyser viser, hvilke af de 12-22 PFAS-forbindelser, der spores, og i hvilke mængder. Kombineret med tilgængelig litteratur, der beskriver de forskellige PFAS samt deres anvendelse i industrien, vil man have en god pejling i hvilke brancher/virksomheder, der bør undersøges. Som eksempel kan vi aflæse at deponiet nævnt tidligere i materialet, hvor vi finder en måling på 254.000 ng/l primært forurener med PFBS. Denne PFAS anvendes primært til imprægnering i tæppeindustrien, og det ville være oplagt at søge i den retning for at finde kilden til forureningen.

5) Generel forureningskilde-opsporing (gravearbejde)

Selvom vi ved hvilke brancher, der anvender PFAS, kan det være en udfordring at lokalisere virksomhederne. Eksemplet med Skandinavien's største Teflon-virksomhed, Acccoat, viser, at tilsynsmyndighederne (i dette tilfælde Helsingør Kommune) ikke havde kendskab til virksomhedens brug af PFAS. Virksomheden selv argumenterede for, at de ikke anvendte PFAS i deklarerbare mængder, men nogle særlige sygdomsforløb pegede alligevel i retning af Acccoat.

I stedet for at afvente sygdomsforløb kunne vi igangsætte en opsporing af PFAS-forurenende virksomheder. Virksomheder der formodes at forurene, skal have foretaget målinger af PFAS 35 og PFAS total ved stikprøver i overfladejord, spildevand, grundvand og ved måling af afkast (måling i skorsten). Man kunne indlede med at undersøge de brancher/virksomheder, der er kommet med de fleste indsigelser imod EU's forslag om at forbyde PFAS som en gruppe.

6) Standsning af udledning ved kilden

Det skal være muligt at udstede et påbud om, at virksomheden skal omstille produktionen til at omfatte alternativer til PFAS-holdige produkter. I perioden frem til implementeringen skal de anvende anerkendte teknologier til rensning af PFAS fra afkast og eventuelt spildevand. Dette kan være med eller uden tilskud til en sådan investering - netop som Videntaskforce for PFAS anbefaler.

Der er allerede kendte kilder til den kontinuerlige PFAS-forurening, og disse udledninger bør standses omgående. Herunder a) FMC Cheminova, der dagligt udleder store mængder PFAS, og det undrer mig, at en amerikansk virksomhed udleder skadelige giftstoffer i det danske havmiljø.

Vi har en tilsvarende situation med b) RGS Nordic, der fortynder og udleder PFAS forurenede norsk olieaffald i Agersø Sund. PFAS-udledningen bør standses, om det så kræver at lukke de to virksomheders produktion. Såfremt dette ikke er muligt rent juridisk, bør det ske ved opkøb og nedlukning.

Endelig har vi c) landbrugets forbrug/udledning af PFAS-holdige pesticider, der ender i vores vandmiljø og grundvand. Denne type pesticider bør forbydes.

7) Revurdering af de nuværende PFAS grænseværdier

De nuværende grænseværdier er baseret på en formodning om, at størstedelen af de PFAS-forbindelser, vi bliver udsat for, består af PFAS 22. Det er disse PFAS-forbindelser, som vi har størst viden om og undersøger for. Da vi nu kender til et betydeligt mørketal (>95%) efter analyser af fugleæg, er det afgørende at få justeret grænseværdierne, så de forholder sig til værdier for den totale mængde PFAS.

Det er afgørende for tilliden, at grænseværdierne har et sundhedsmæssigt sigte og er fastsat af dem, der ved mest om emnet. Selv hvis det i mange tilfælde ikke vil være muligt at overholde grænseværdierne - og at størstedelen af vores spildevandsanlæg fremadrettet vil køre med dispensationer - fungerer grænseværdierne som en rettesnor.

8) Ingen fortynding før måling af PFAS i afkast/afløb

Blandings- eller fortyndingszoner giver industrien og renseanlæg mulighed for at øge indholdet af miljøgifte, da de fortyndes inden måling. Dette hindrer en fyldestgørende måling af koncentrationerne. Jeg var selv til stede ved debatten om blandingszoner og beregning af B-værdier i Folketinget midt januar. Her blev der fremført et argument om, at vores renseanlæg ikke kan udlede spildevand uden disse blandingszoner. Dit eget argument om, at alle private og offentlige renseanlæg renser deres spildevand med de bedste og seneste teknologier, inden det udledes til en blandingszone, gælder dog ikke PFAS.

Der er umiddelbart ingen eksempler på renseanlæg, der i fuldskalaprocesser renser deres spildevand for PFAS. Derudover må vi også forholde os til virksomhedernes incitament for at fremvise lave værdier ved målinger. Det er derfor afgørende, at prøver udtages af myndighederne ved selve udledningspunktet, der også skal modtage de rå analysedata direkte. Dette sikrer en fyldestgørende data og mindsker risikoen for fejl og manipulation.

9) Et større studie af Teflon – mulig optagelse i mennesker og dyr

Teflon - også kendt som PTFE - udgør ca. 60% af verdens PFAS-forbindelser. Selvom jeg har søgt bredt, er det ikke lykkedes mig at finde nogen studier, der afklarer om denne PFAS (ligesom de øvrige PFAS-forbindelser) kan optages i vores blod. Alle konklusioner, der påpeger at PTEE ikke kan optages - eller er inert i biologiske væv - er bygget på betragtninger og antagelser. Disse grundlag er kritisable, og vi mener, at det er væsentligt at få det undersøgt, da især lægemiddelindustrien er storforbruger af teflon.

10) Færdigudvikling af metode til at måle den totale mængde PFAS i afkast

Det er værd at genoverveje, om der er behov for at fastsætte grænseværdier for PFAS i afkast. Hvis vi følger de eneste erfaringer på området, vil resultaterne afhænge af, hvilke processer virksomhederne vælger at køre under selve målingerne. Derfor vil målingerne ikke nødvendigvis være retvisende og illustrere den egentlige udledning. Hvis vi ikke ønsker et giftstof i vores miljø, bør vi standse udledningen frem for at sætte grænseværdier for den tilladte mængde giftstof i vores afkast.

Force Technologys betydelige arbejde med at udvikle en metode, der måler den totale mængde PFAS i afkast, er særdeles relevant. Den tillader os at kortlægge evt. PFAS-udledninger og relevante industrier, mens det også giver os mulighed for at monitorere udviklingen af de implementerede tiltag mod PFAS-forurening fra de offentlige forbrændingsanlæg.

Hvis vi blot samler informationer og søger at øge vores viden om PFAS frem til udgangen af 2027, så vil opgaven i 2028 være væsentlig større, end hvis vi sætter ind nu, og vi risikerer at overlade de kommende generationer med en endnu større sundhedsmæssig regning.

Etablering af et mere praktisk-orienteret PFAS-team

Vi har muligheden for at sætte ind allerede nu. Et team på 8-10 personer med den rette baggrund og bemyndigelse kan gøre en massiv forskel. Derfor foreslår vi, at der etableres en sådan organisation, der kan køre et projekt fra august 2025 til udgangen af 2027 med det formål at gennemføre punkt 3-6 af de anbefalede tiltag. Dermed vil vi kunne lokalisere størstedelen af de igangværende PFAS-udledninger, allerede inden vi når 2028. Såfremt teamet får den nødvendige bemyndigelse til at gennemføre aktiviteterne, kan vi forhindre/begrænse yderligere PFAS-forurening. Jeg assisterer gerne med at etablere et sådant team og i selve arbejdet. Opgaven kan løses med et budget på kr. 15. mio., hvilket er en beskednen omkostning set i forhold til prisen for den fremtidige oprydning efter blot en enkelt virksomhed. Om du ønsker at involvere mig i processen er ikke afgørende. Det vigtigste er, at indsatsen mod den yderligere PFAS-forurening accelereres, så vi allerede nu sætter ind for at reducere den mængde PFAS, som de næste mange generationer ellers skal håndtere.

Som vi afrunder dette brev, vil vi gøre opmærksom på den videnskabelige artikel "Strategies for Assessing PFAS Emissions from a Fluoropolymer Coating Facility", der udkommer inden længe⁶. Artiklen belyser, at vi i eksemplet med æg fra Kvistgård kun finder ca. 5% af den totale mængde PFAS via de traditionelle analysemetoder.

Konklusionen i rapporten klar. Der er et betydeligt mørketal som vi hidtil ikke har haft fokus på. Vi kender reelt ikke mørketallet for PFAS-målinger - heller ikke i de eksempler, som tidligere er nævnt. **Fakta er, at vi sågar ikke kender den totale mængde PFAS i vores nuværende drikkevand og fødevarer og ej heller i det vi har indtaget gennem de seneste årtier.**

Vi håber, at du vil igangsætte den nødvendige indsats og få sat en stopper for den igangværende PFAS-forurening i Danmark.

Vi ser frem til dit svar.

Med venlig hilsen

Brian Boserup
Fællesskab Imod Forurening

⁶ De resultater, der bliver præsenteret i artiklen, kan allerede nu rekvireres via henvendelse til Julie Christine Antvorskov, MSc, PhD, Steno Diabetes Center Copenhagen eller Xenia Tier, Københavns Universitet